

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Lapedatu újra pénzügyminiszter lesz

Felajánlotta támogatását Averescunak és belép a néppártba

Bukarest, március 27.

A Cuvantul értesülése szerint **Lapedatu** volt pénzügyminiszter felkereste **Averescu** miniszterelnököt, akinek felajánlotta támogatását. A lap hangsúlyozza, hogy **Lapedatu** igen koncilians magatartást tanúsít és ezért ninesen kizárva, hogy belép a néppártba. Az **Aurora** című lap még tovább megy és azt írja, hogy **Lapedatu** kibékült már **Manoilescu**val is és politikai körökben arról beszélnek, hogy **Lapedatu** ismét

pénzügyminiszter lesz. Ezeket a kombinációkat természetesen fenn tartással kell fogadni.

Manoilescu pénzügyi államtitkár tegnap a pénzügyminiszteriumban három órás tanácskozást folytatott **Titulescu** londoni követével. Az **Argus** szerint **Manoilescu** annyira el van foglalva a pénzügyi tárcá ügyeinek vezetésével, hogy nem utazik Rómába és a román-olasz kereskedelmi tárgyalásokat nem ő fogja befejezni.

Az antiszemita zavargások hírei

és az amerikai misszió vezetőjének tapasztalatai

Bukarest, március 27.

Ament amerikai ezredes, a Hoover misszió volt vezetője, aki a háború után a Romániát élelmező bizottság feje volt, tegnap Bukarestbe érkezett. Ament ezredes az **Universul** tudósítójának kijelentette, hogy a közelmúlthan meglátogatta Besszarabiát és Bukovinát. Ezen utja alatt alkalma volt meggyőződhetni arról, hogy az antiszemita zavargásokról szóló hírek alaptalanok, sőt a zsidóság képviselői, akikkel beszélt, azt

hangsúlyozták, hogy a román hatóságok igazságosan bánnak velük. Egyedül **Tierelsohn** kiseneyi rabbi volt ebben a tekintetben kivétel, aki őt bizalmas beszélgetésre kérte fel, de ő ezt visszautasította. Az ezredes a diákok között történt incidensek hírére is tud, de ezek szintén alaptalanoknak bizonyultak. Ament ezredes végül ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy az amerikai lapokat ilyen értelemben fogja informálni.

Keresztes hadjáratot sürgetnek

Amerikában és Angliában a kínai események miatt

Temesvár, március 27.

Kínában még mindig véres harcok folynak az északi és déli csapatok között. Megszólaltak az amerikai és angol ágyuk is és ezen két nagyhatalom beleszólásának következményei a kínai eseményekbe ma még beláthatatlanok. Az izgalom Londonban és Washingtonban óriási, állandó tanácskozások folynak és komolyan tárgyalnak arról, hogy Kínának szabályszerűen is megüzenjék a háborút.

Legujabb távirataink a következő eseményekről számolnak be:

Nanking eleste teljesen váratlanul történt. Ennek oka, hogy a kantoniak jobbszárnya bekerítette **Csun-Csang**-Csung csapatait, amelyek erre fejveszettezen menekültek. Az angol és amerikai hadihajók Nanking városát állandóan

erős tűz alatt

tartják. A város bombázása megtorlásul történik azért, mert a kantoniak száznál több amerikai és angol állampolgárt megöltek. A harcokban az angolok és amerikaiak is lényeges veszteségeket szenvedtek.

A nacionalisták Nankingban

Goldis engedett

eddiggi merev magatartásából

Bukarest, március 27.

A Románia és a Vatikán között hosszú idő óta elintézetlen konkordátum ügye ismét aktuális lett. A **Cuvantul** teljesen illetékesnek jelzett forrásból azt a hírt közli, hogy a Vatikánnal a konkordátum most már megkötöttnek tekinthető és **Goldis** László kultuszminiszter, aki eddig a Vatikánnal való megállapodás ellen foglalt állást, engedett eddiggi magatartásából és így a konkordátum hamarosan végleg tető alá kerülhet. **Goga** Oktavián belügyminiszter tegnap fogadta **Dolci** bíboros, pápai nunciust, akivel a konkordátum ügyében hosszabb érdemleges megbeszélést folytatott. A befejező tárgyalásokat hir szerint **Goga** belügyminiszter fogja vezetni, mert **Goldis** kultuszminiszter szabadságra megy.

Olasz disz doktor

lett a magyar kultuszminiszter

Róma, március 26.

A pápa vasárnap magánkihallgatáson fogadta **Klebelshberg** Kunó gróf magyar vallás- és közoktatásügyi minisztert, valamint feleségét. A kihallgatás a vatikáni magyar követ jelenlétében ment végbe. **Klebelshberg** az audiencia előtt meglátogatta **Gasparri** bíborost is, aki a látogatást viszonzta. Este a magyar kultuszminiszter **Mussolini** miniszterelnöknél tett bucsulátogatást. **Klebelshberg** római tartózkodása alatt meleg ünnepség központja volt és ismételten nyilatkozott meg látogatásával kapcsolatosan az olasz közönség ovációjára. Ünnepi keretben ment végbe a római egyetem rektorának fogadószobájában **Klebelshberg** disz doktorra való avatása. Ezen az aktuson megjelent **Bodrero** rektor és az egész egyetemi tanári kar. A rektor lendületes beszédben kiemelte, hogy **Klebelshberg** disz doktorsága nemcsak kiváló egyéniségének, hanem hazájának is szól. A magyar miniszter meleg szavakban köszönte meg az avatást és a közönség ovációját.

KATONAI BIZOTTSÁG A JUGOSZLAV-OLASZ KÉRDÉSBEN. Párisból jelentik: A jugoszláviai határvidékre kiküldendő katonai vizsgáló bizottság angol, francia és esetleg német tisztekből fog állani. A német kormány még nem határozott, hogy a vizsgálatban résztvesz-e. A jugoszlávok és olaszok csak megfigyelőket küldenek.

Bölcsőde, ovoda, elemi és inasotthon a temesvári dohánygyárban, ahol Mardan Dion igazgató nagy szociális érzékkel gondoskodik a dohánygyári munkások gyermekeiről

Mardan Dion mérnök, a temesvári állami gyufagyár igazgatója, kétségtelenül nagy és őszinte szociális érzékkel rendelkezik. Ez nemcsak abból a tanulmányából látszik, melyet amerikai utjáról írt és amelyet legutóbb ismertetett a Déli Hírlap, hanem bebizonyosodik az azokban az intézményekben is, melyeket munkásai és azok gyermekei javára a dohánygyárban létesített. A munkások részére csinált fogyasztási és hitelszövetkezetet, de még hathatósabb és érdemesebb az a munkássága, amelyel a dolgozó anyák gyermekeiről gondoskodik napközben.

A temesvári dohánygyárban dolgozó munkások nem kénytelenek napközben gyermekeiket otthonukra, vagy idegenekre hagyni. Az anya nyugodtan folytathatja munkáját, mert tudja, hogy gyermeke ezalatt rendes felügyelet alatt van.

A gyermekek munkások gyermekeiket egész nyolc éves korukig reggel magukkal hozzák a gyárba. Azok az apróságok, melyek még nem érték el a másfél esztendőskort, a bölcsődébe kerülnek.

Az anya egy kis kosárkába fekteti csecsemőjét, melyet onnan gondos ápolónői kezek emelnek ki, leszedik róla az otthoni ruháscákát, megfürdetik és az intézeti fehér ruhába öltöztetik. A csecsemő aztán kicsi fehér ágyba kerül. Napközben orvosi vizsgálat alapján kapnak táplálékot, azonkívül az anyák is szoptathatják a kicsinyeket az arra meghatározott időben. A gyermekeket naponta megméri és azok fejlődéséről pontos adatokat vezetnek. Az ápolónők állandóan ott sürgönek a kicsi fehér ágyak között, mindegyre szemmel tartják a kisdedekét. Este aztán valamenynyien visszakapják otthoni ruhájukat és anyjukkal szépen hazatérnek, hogy aztán másnap újra a bölcsőde lakói legyenek.

A másfél és öt esztendő közötti gyermekek a kisebb ovodába kerülnek. Itt már a gyermekek saját ruhájukban tartózkodnak, csak éppen valamennyien — fiúk-lányok — egyforma barna kötényt kapnak. Az öt éven felüli és a nyolc évet még nem elért gyermekek a nagyobb ovodában vannak. Ezek is ugyanazt a kötényt hordják, mint a kisovodások. A két ovoda között csak az a különbség, hogy azokban a gyermekek koruknak megfelelően foglalkoznak. Mindenik ovodában két okleveles ovónő van. Ezek reggel a gyermekeket megreggeliztetik, aztán foglalkoznak velük. Játsszanak, énekelnek, verseket tanulnak. A felsőbb ovodában kézügyességi munkákat is tanulnak a növendékek. Agyaggal, papírral, fával dolgoznak és igen szép dolgokat produkálnak. Dél előtt tíz órakor és dél után négykor van uzsonna, délből tizenkétkor pedig ebéd. Ebéd után megfelelő számú pamlag áll a gyermekek részére, hogy kicsit aludhassanak.

A két ovodában levő gyermekek mind igen tiszták, vidámak és egészségesek. Nincsenek elhanyagolva és nincsenek kitéve járványoknak és rossz társaságnak,

mint azok a munkásgyermek, akiket anyjuk napközben kénytelen magukra hagyni. Nem csavarognak az utcán és így nincsenek is kitéve mindenféle kísértésnek. Rossz példákat se látnak maguk előtt, hogy azokat esetleg utánozzák.

Mardan igazgató további terveiről így nyilatkozott lapunk tudósítója előtt:

— Elhatároztam, hogy a gyár ósztól kezdve nyolc éven felüli gyermekekről sem veszi le a kezét. Nyolc évesig ugyan jól ellátunk itt minden munkásgyermeket, az anya azonban, mihelyt a gyermek az elemi iskolába kerül, egész nap mégis kénytelen azt magára hagyni. És éppen ez a kor, amikor a gyermek az utca veszedelmei iránt fogékony. Éppen ezért

szeptemberben megnyitjuk a dohánygyári elemi iskolát. Ide kizárólag munkásoknak és munkásaink gyermekei fognak járni. A közoktatásügyi minisztertől engedélyt kérünk az iskola megnyitására és rendes tanítókat fogunk szerződtetni.

Az elemi iskola növendékei is egész napon keresztül a gyártelepen ma-

radnak és éppen ezért a megfelelő étkezésekben is lesz részük.

— De nem fogunk majd megállani az elemi iskoláknál, hanem tovább megyünk egy lépéssel. A fiúk részére inasotthont csinálunk, amelyben olyan tanoncok nyernek elhelyezést, akik olyan mesterséget tanulnak, mely a dohánygyárnak valamelyik melléküzeme. Ilyen az asztalosság, a lakatosság, szerelés. A lányok részére pedig varrodát nyitunk, meg kézimunka és háztartási tanfolyamokat.

A terv, melyet Mardan igazgató kifejtett, igen emberszerető és nemcsak szívű. Egészen addig a korig kíván a munkások gyermekeiről gondoskodni, amíg azok minden veszély nélkül maradhatnak otthon, vagy pedig járhatnak valamely foglalkozásuk után, miközben anyjuk a gyárban dolgozik. Ez a szeretető gondoskodás magyarázza meg azt a ragaszkodást és bizalmat, mellyel a munkások és munkások Mardan igazgató iránt viselkednek. Nemcsak kenyéradójukat, hanem tanácsadójukat is látják benne és az élet sokféle fordulójában fordulnak hozzá utbaigazításért, jó szóért, biztatásért.

Harc egy életbiztosítás körül

Félmillió kötvény elárverezése huszonhétezer leiert

Temesvár, március 27.

A háboru után az életbiztosítási üzlet erősen fellendült, az emberek igyekeztek jövőjüket, családjuk sorsát ismét bebiztosítani és élénk forgalom nőtt a biztosítótársulatok irodái körül. A sok új biztosítási üzletkötés, mint szerződés, nem mindig volt félremagyarázhatatlanul világos és így gyakran per lett a biztosítás vége. Ilyen utra terelődött az alábbi eset is, amely különösen érdekes és bevilágít a szövevényes üzletkötések kaoszárgóiba.

A Minerva-Helvetia biztosító intézet temesvári fiókjának vezetője Steiner Sándor még múlt év január havában felkereste Neuhold Pál temesvári gyertyagyárost, aki fiatal házassal volt. Biztosítást kötött a gyárossal, aki akkor **az ajánlatot feleségével együtt azzal a megjegyzéssel írta alá, hogy a biztosított félmillió lei a születendő gyermek javára fordítandó.**

egyik vagy másik házasság elhalálása esetén. Ez a megállapodás tanuk előtt jött létre. A biztosítást folyószámlára kötötték, ami annyit jelent, hogy a biztosítási díjat Neuhold Pálnak már meglévő folyószámlájára terhelte írják, amelyre ő esetenként fizetéseket eszközölt is. A biztosítás kötése után több hónap múlt el, amikor Neuholdné május hó elsején fiugyermeknek adott életet. A szülés körül súlyos komplikációk jelentkeztek és a fiatalasszony május tizenkettedikén meghalt. A biztosítás értelmében a Minerva-Helvetia köteles lett volna a félmillió lei biztosított összeget az újszülött javára az árvaszéknél megfizetni. Neuhold Pál fel is hívta a Minervát, hogy fizessen, de Steiner ré-

széről az ügy elhúzódott, végül pedig 30.000, majd 60.000 leit kínált fel. Neuhold ezt az ajánlatot visszautasította azzal, hogyha ezt elfogadná, úgy legnagyobb ellensége volna a saját gyermekének. A megoldás ismét késett, levél és táviratváltások indultak meg az intézet temesvári fiókjára és a kolozsvári központ között, amelyeknek eredményeképpen Steiner egyik napon azt telefonálta Neuholdnak, hogy mindkettőjüknek el kell utazni Kolozsvárra a kérdés rendezetése céljából. Neuhold viselte az összes vasuti költségeket és Kolozsvárra hosszasan tárgyalások után a központ felkínált Neuholdnak száz ezer leit, de ő ezt az összeget sem fogadta el. Az eredménytelen tárgyalások ekkor újabb komplikációval súlyosbodtak. Neuhold Pál ugyanis ekkor már csödben volt és Nauer György dr. csödtömeggondnok a biztosítási összeget a csödtömeg javára követelte. Erre való tekintettel

le is foglalta Neuholdnál a díjnyugtákat, amelyeket múlt év december 28-án a csödtömeg javára bírói árverésen 27.000 leiert el is árvereztek.

Mivel pedig Neuhold Pál az eredeti biztosítási kötvényt soha kézhez nem kapta és így ennek tartalmát nem ismerte, azt sem tudta, hogy tulajdonképpen ki a kedvezményezett, ő vagy a fia? Erre pert indított a Minerva ellen és a keresetben úgy mondta el a tényállást, amint azt megirtuk és kérte a bíróságot, kötelezze a Minervát arra, hogy az eredeti kötvényt mutassa be annak megállapítása végett, hogy ki a kedvezményezett. Kérte ezenfelül az árverés érvénytelenítését is, amellyel a kötvényt elárverezték, mert vagy ő a ked-

vezményezett és akkor az egész félmillió a csödtömeg javára volna befizetendő, amely esetben a hitelzői mind kielégítést nyernének, vagy pedig amennyiben fia a kedvezményezett, úgy az egész összeget be kell fizetni az árvaszékhöz a fia javára. A per befejezése elé nagy érdeklődéssel tekintenek jogászai körökben.

Egységes nyugdíj

lesz január elsej től kezdve

Temesvár, március 27.

A bánsági nyugdíjasok érdekében Várnay Elemér dr. temesvári ügyvéd nemrégiben memorandumot készített, amelyben élénk színekkel mutatott rá azokra a visszárs állapotokra, amelyek a nyugdíjazások körül uralkodnak. Más és más nyugdíj szerint ítélik meg azokat a tisztviselőket, akik 1920-ban, 1923-ban vagy pedig 1925-ben kényszerültek nyugalomba vonulni. A nyomtatásban is megjelent memorandumot elküldték a kormány valamennyi tagjának, továbbá az összes szenátoroknak és képviselőknek is. Grofsorean Kornél dr. temesi képviselő legutóbbi bukaresti tartózkodása alatt a memorandumot átnyújtotta Manoilescu pénzügyminiszternek, akinek egyben előszóval is esetelte a nyugdíjazások körüli igazságtalanságokat.

Manoilescu átvéve a memorandumot, kijelentette, hogy már régebben dolgozik a nyugdíjügyön és Averescu tábornok, miniszterelnököt bízta meg ennek a kérdésnek a rendezésével. A miniszter válaszolt azután, hogy miként gondolja megoldhatónak a nyugdíjkérdést a tisztviselői fizetések normalizálásáról szóló törvény keretein belül. Tervezte szerint az erdélyi és bánsági nyugdíjasokra az 1914 évi aranykoronás nyugdíjat veszi alapul és azt azzal a koeficienssel szorozza meg, amely a mai gazdasági és pénzügyviszonyoknak megfelel, valamint az árak és életindex drágulási arányszámával összhangban van. Megmagyarázta, hogy az erdélyi és bánsági nyugdíjasok egységes nyugdíjat fognak élvezni a régi magyar nyugdíjtörvényből kiinduló keretek szerint, olyan emelkedéssel, mintha 1914-ben nyugdíjazták volna őket. Ezzel szemben az ókirályságban az 1916 évi augusztusi állapot lesz a mértékadó a nyugdíj megállapításánál és az ókirályságban nyugdíjasok az első évben mindenesetre kevesebbet fognak kapni, mert a régi nyugdíjak időközben emelkedtek. Megszünteti az új javaslat azokat a különbségeket, hogy az ugyanegy fizetési osztályba tartozó nyugdíjasok több vagy kevesebb nyugdíjat élvezzenek, aszerint hogy 1920, 1923 vagy 1925-ben nyerték a nyugdíjaztatásukat.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a jelenleg érvényben lévő nyugdíjtörvény is némi módosítást szenved. Az új törvényjavaslat a ház októberi ülészakán kerül tárgyalásra úgy, hogy 1928 évi költségvetést már a tisztviselői fizetések harmonizálásáról szóló törvény figyelembe vételével állítják össze és az új nyugdíjakat már 1928 január elsején folyosítják.

Ha szép akar lenni, használjon Kuika-féle Liliomtej-krémet, lilomteppent, lilompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kuika Emil vénygyógyszertárában, a Fekete Sas, Bálváros, Szentgyörgy-tér.

DERBY

cipőközpont

Lloyd-sor, a Lloyd-kávéház mellett

megnyilt

Tekintse meg üzletünket vételkényszer nélkül

Nagy választék az összes cipőujdonosságokbar
ugyszintén **Carmen és Bally**
cipőkben.

Eredeti gyári árak

Az emberiség évezredes ellensége

Temesvárott ötezer tüdőbeteg van — A halálozási arányszám évről-évre csökken — A városnak szanatoriumot kellene építeni

A szegény ember gyilkos betegsége

Temesvár, március 27.

Évezredes ellensége az emberiségnek. Talán már azóta tör az ember vesztére, amikor azt büne miatt az Ur küzde a paradicsomból. Ez az ősi ellenség a tüdővész. Alatos, ravasz ellenfél. Legtöbbszörben egyáltalán nem, vagy csak későn venni észre jelenlétét. Hízen a tüdővész emberek nagy többsége esztendőkön keresztül nyugodtan folytatja foglalkozását közben anélkül, hogy tudomása volna róla, terjeszti a kórt és szórja a gyilkos bacillusokat gyanútlan embertársai közé.

Az újabb időben kezdődött csak meg az emberi tudomány küzdelme a tüdővész ellen. Régebben bizony még a királyok is menthetetlenül belepusztultak, ha tüdővészre estek. Egyiptomi fáraók megvizsgált mumiái tanuskodnak róla, hogy a hatalmas piramisépítő kényrak végigkorbácsolhatták a rabzolgák százait, kizsárolták a halálra, azonban a tüdővész még őket sem megölte. Újabb időben a tudomány egyre erősebben koppint rá a tüdővész körmére, egyre inkább szedi ki körme közül az áldozatjelölteket. Az utóbbi ötven esztendő alatt az orvostudomány rengeteg embert mentett meg a tüdővéstől, aki máskülönben menthetetlenül elpusztult volna. Részint teljesen kigyógyítja őket a tudomány, részint állapotukat olyanná teszi, hogy nem válik fertőzővé másokra nézve és a betegeket képessé teszi arra, hogy foglalkozásukat zavartalanul folytathassák. A háboru előtt a tüdővész következtében beállott halálozások arányszáma állandóan csökkent. A háboru és a háboru utáni első egy-két esztendő természetesen visszaesést mutatott.

most azonban újra úgy áll a dolog, hogy a halálozási százalékok évről-évre csökkenőben vannak.

Ebben a cikkben elsősorban a temesvári tüdővészelleni küzdelemmel kívánunk foglalkozni. Temesvár talajánál fogva a múltban különösen alkalmas helye volt a tüdővész terjedésének és pusztításának. Különösen addig volt nagy a baj, amíg a régi vársáncok megvoltak. Amióta azokat megszüntették és a várost csatornázták, meg a vízvezetékét megépítették, a helyzet lényegesen javult. Ugyan csak hozzájárult ehhez azonkívül még a temesvári orvosok céltudatos munkája is.

Prostean Oktáv dr. városi főorvos, aki egyik előharcosa a tüdővész elleni küzdelemnek, statisztikát állított össze az utóbbi esztendő halálozási százalékáról. A háboru után 1919-ben 303 ember halt meg Temesvárott tüdővészben. Az volt évek óta a legmagasabb szám, mely azóta állandóan

csökken. 1920-ban, vagyis a következő évben, 224 egyén halt meg tüdővészben, 1921-ben pedig már csak 193. Ettől kezdve ismét némi emelkedés észlelhető. A következő esztendőben, vagyis 1922-ben csak eggyel szaporodott ez a szám, amikor a tüdővészstatisztika 193 halálozási esetet mutat el. 1923-ban azonban már 200 személy halt meg tüdővészben. 1924-ben pedig 244. Attól fogva ismét csökken a halálozási százalék. 1925-ben 239 ember halt meg Temesvárott ebben a betegségben, 1926-ban pedig ez a szám 234-re csökkent. Az 1927 év eddigi tuberkulitikus halálozásai arra engednek következtetni, hogy a csökkenés a mostani esztendőben még a tavalyinál is sokkal kedvezőbb lesz. A múlt évi közegészségügyi állapotokról írott évi jelentésében Prostean dr. főorvos sürgeti, hogy

a város a tüdőbetegek kezelésére megfelelő kórházat, szanatoriumot építsen, sőt hogy egyes betegeket fenyves vidékeken levő szanatóriumokban helyezzen el.

Temesvárott öt tüdőspecialista orvos van, azonkívül a belgyógyászok közül ezzel hárman foglalkoznak behatóan ezzel a kórral. Természetes, hogy ezeken kívül a többi orvosok is kezelnek tüdőbetegeket, azonban ezek egyéb betegségekkel is foglalkoznak. Felkerestük az egyik temesvári tüdővészspecialistát, Mannheim Géza drt. Külföldi klinikákon világhírű tüdővészorvosok oldalán dolgozott és a szakirodalomban is számos figyelmet keltett értekezése jelent meg. Különböző kérdéseinkre adott válaszait az alábbiakban összegezzük.

— A hivatalos statisztika szerint a tüdővész következtében beállott halálozások száma az elmúlt évben öttel csökkent. Az elmúlt évben azonban a betegség gyógyítása terén olyan szép eredményeket ért el a temesvári orvosi kar, amely eredmények a halálozási statisztikában ebben és a következő esztendőben gyönyörűen fognak visszatükröződni. Hogy mennyi tüdőbeteg van Temesvárott? Dacára annak, hogy egy év óta itt a kötelező bejelentés van életbeléptetve, mégis csak hozzávetőlegesen határozhatjuk meg ezt. Ugyanis még most is vannak sokan, akik családi és egyéb tekintetűkből félnek a bejelentéstől és igyekeznek az alól kibujni. Azonban más tekintetben is nehéz meghatározni a tüdőbetegek számát. Mert sok olyan tüdőbeteg van, aki nem is tud róla, hogy az és csak később eszmél rá. A tüdőbetegek ezre közül átlag csak három van olyan állapotban, hogy feküdni kellene. Azok is, akik egy ideig fekszenek, időnkint felkelnek és csak a betegség végső stádiumában őrzik elhagyás nélkül az ágyat. Az emberi élet olyan, hogy már zsenge gyermekkorunktól kezdve mindnyájan érintkezésbe kerülünk a tüdővész bacillusával, azonban szerencsére nem mindnyájunk inklinálunk erre a

rettendő, pusztító kórra. Beeslésem szerint

Temesvárott jelenleg körülbelül ötezer tüdőbeteg ember van. Tekintettel arra, hogy a város lakossága felülmúlja a százazretet, ez első tekintetre nem látszik soknak.

Mégis veszedelmes szám ez azonban, mert ennek az ötezer embernek a legtöbbször állandóan jár a többi embertársa között és terjeszti a betegséget, cipeli a bacillust. A fertőzés lehetősége tehát igen nagy.

— A tüdőbetegséget kétféleképpen kell néznünk az ellene való küzdés szempontjából, mint társadalmi betegséget és mint egyéni betegséget. Mint társadalmi betegség ellen Temesvárott ugyiszólván a kerületi betegsegélyező pénztár küzd egyedül. Ennek a küzdelemnek a szolgálatába állította a betegsegélyező pénztár az Erzsébetvárosban levő Tüdőbeteggondozó Intézetet. Ennek az intézetnek a feladata, hogy nemcsak a maguktól jelentkező tüdőbetegekre gondoljon, hanem a tüdőbetegeket a városban fel is kutassa. Itt állandó vizsgálatban, kezelésben részesülnek. Gondoskodnak róla, hogy a fertőző állapotban levő tüdőbetegeket akár otthonukban, akár kórházakban elkülönítsék. Ugyanakkor a tüdőbeteggondozóban állapítjuk meg azt is, hogy valamely tüdőbeteg, aki nem fertőző, folytathatja-e foglalkozását. Természetes, ez az illető foglalkozás minőségétől is függ. Amennyiben az illető beteg az élelmiszerszakmában dolgozik, nagyon szigorú ellenőrzést gyakorolunk és mindaddig, amíg csak a legesekélyebb mértékben is képes fertőzést előidézni, nem engedjük a szakmájában dolgozni és inkább betegjárulékokkal segítjük. Azokat a tüdőbetegeket, akiknél biztos javulás remélhető, a tüdőgondozó Aradon, Algyógyon, Lugoson, akiknél azonban nincsen remény, azokat a közközház járványosztályában helyezük el. Azokat a tüdőbetegeket, akiknél a fertőzés lehetősége teljesen ki van zárva, nyaralni küldjük Stájerlakra, vagy Boksánba.

— **Mindenesetre nagy baj, hogy rengeteg szegény ember van a városban, aki nem tagja a kerületi betegsegélyező pénztárnak. Ezek semmiféle ellenőrzésben nem részesülnek.** pedig közöttük is igen sok a tüdőbeteg. Ezekről csak akkor szereznek az orvosok tudomást rendszerint, amikor állapotuk már menthetetlen. Ezt úgy lehetne megoldani, ha a város érintkezésbe lépne a betegsegélyező pénztárral és azt rábírná, hogy a nem pénztári tagok is járhasanak a betegpénztárba, illetve a tüdőgondozó intézetbe. A város ezek után megfizetné a betegsegélyező pénztárnak a rendes járulékot. Mindenesetre ez igen nagy előny volna a betegség elleni harcban.

— Ami a tüdőbetegséget mint egyéni betegséget illeti, erről most nem sok a mondanivalóm. Az egyéni kezelést az orvos dolga.

A kezelés természetesen mindenkor a betegség stádiumához és a beteg szervezetéhez alkalmazkodik. Mindenesetre áll az, hogy a gazdagok is könnyebben gyógyulnak, mint a szegények. Eppen ezért ezek érdekében tenni kell valamit, többet, mint eddig tettek.

Mannheim Géza dr. végül elmondta azt, hogy a közönség még mindig nem ismeri kellően a tüdőbetegséget. Szükségesnek tartja, hogy felolvasásokkal, előadásokkal, röpiratokkal, filmekkel ismertessék meg a nagyközönséggel a tüdővéstés a különösen a védekezési módszereket.

Régi panasz orvoslását igéri a temesvári posta

Temesvár, március 27.

A temesvári közönségnek régi panasza és egyben jogos kívánsága, hogy a leveleket nemcsak egyszerű naponként, hanem — miként az békében volt — legalább kétszer kézbesítsék. A közönségnek ez az óhajta legközelebb teljesebbé válik. Legalább ezt igéri Vasilescu temesvári postafelügyelő nyilatkozata, amelyet ebben a kérdésben munkatársunk előtt tett.

— Amint az új tanfolyam végzett növendékei a posta szolgálatába léphetnek — és ez a legrövidebb időn belül megtörténik, — módot találok arra, — mondotta Vasilescu, — hogy a temesvári kereskedelem és ipar egy régen érzett hiányát pótoljam és jogos, igazságos és méltányos panaszának eleget tegyek. Arról van szó, hogy a legrövidebb időn belül — és erre vonatkozólag a szervezési előmunkálatokat már megkezdtem — Temesvár végre valamennyire visszatér rendes kerékvágásába. Nemsokára naponta kétféleképpen kézbesítjük a levélpostát, és pedig reggel kilenc órakor az első postát és délután öt óra felé a második levélpostát. Abban a pillanatban, mihelyt a postavezérigazgatóság ismét visszaállítja az expressz ajánlott levelek felvételét, úgy ezeket a leveleket a táviratok kézbesítési módja szerint a megérkezés órájában azonnal a józsefvárosi állomási postáról külön kézbesítő viszi ki a feleket. Ezzel kapcsolatban tervbe vettem azt is, hogy azok az előfizetők, akik postafiókot tartanak reggel, délután és este is kapjanak postát. Eddig ennek a tervnek csak a személyzet hiánya miatt nem tudtam eleget tenni. Azt hiszem, hogy sikerül végre a levélposta kézbesítését a teljesen normális, békeelőtti állapotokra visszavezetnem. Ami a vidéki posták ellen gyakran hangzott panaszokat illeti, a jövőben ezek is megszűnnek, mert gyakori inspekciós körutam alkalmával minden hiányt és panaszt orvosolni fogok. Temesvár modern és fejlődő város, ennél fogva a postájának is modern alapokon kell nyugodnia. A temesvári posta tisztviselői kara készséggel támogat ebben a szervező munkában.

Lágyéksér, köldöksér, comb-sér, heresérvek sérvekötők

Uri szabóóság
valódi angol szövetek raktára

Kirity József
Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Műveltség

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza St. Oheorge (Szentgyörgy-utca) 4

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-32

Kiadóhivatal: 2-32

Nyomda: 10

Felolvasó szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, fél évre 300 lei, egy évre 500 lei. Egyes szám ára 3 lei, az önkirálypályában 4 lei, Magyarországon 2004 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában 1 lei ek., Ausztriában 28 garas.

Felolvasó szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Beethoven

halálának századik évfordulója
Budapest, március 26.

A Mátyás-templomban tegnap nagy zenés mise volt, melyen előadták Beethoven C-dur miséjét. Utána a zeneakadémián Beethoven-ünnep volt. A díszbeszédet Apponyi Albert tartotta. Ha valamikor — mondotta többek között — ismét születik egy hozzá hasonló zenei lángelme, az majd a zenében méltó emléket emelhet neki. Beethoven géniusza a legnagyobb kozmikus alkotó erők közé tartozik. Bécsben — miként jelentik, — amely Beethovennek második hazája volt, szintén tartottak tegnap nagy ünnepélyt, amelyen Hainisch köztársasági elnök és Seipel kancellár is jelen voltak. Temesvárott is kegyeletesen emlékeztek meg a nagy zenei hősről. Az iskolákban Beethoven-emlékünnepet tartottak.

— **Ferdinánd király külföldi utazása.** Bukarestből táviratozzák: Az Adeverul kormánykörökből szerzett értesülése szerint végleg elhatározták, hogy Ferdinánd király külföldre utazik. Lehetőséges azonban, hogy az uralkodó nem Taorninába megy, hanem más városba, mert Taorninába a szezon már jóformán véget ért. A parlament a király elutazása után is április tizenötig együtt marad.

— **A csanadegyházmegyei mesztorának ünneplése.** Meleg ünneplés színhelye volt tegnap délelőtt a csanadegyházmegyei alapítványi pénztár. Ochsensfeld Vendel nyugalmazott áldozópapot és volt gimnáziumi tanárt szerzetessel ünnepelték volt tanítványai, paptársai és tisztelői. Ochsensfeld Vendel, aki nyolcvan évvel ezelőtt született Varjas községben, teljes testi és szellemi erejében érte meg ezt a ritka napot. Tizennyolcan voltak odahaza testvérek és közülük még tizenötven vannak életben. A volt tanítványok nevében Olajos Lajos köszöntötte fel az ünnepeket és egyben a papság jókívánságait is tolmácsolta. Ochsensfeld Vendel, aki azelőtt évtizedeken keresztül intenzív újságírói munkát is kifejtett, az újságírók nevében Mangold Sándor szerkesztő köszöntötte fel.

— **Megalakul a katolikus népszövetség temesvári csoportja.** Megirtuk, hogy a katolikus népszövetség temesvári csoportja ma délután öt órakor tartja alakuló közgyűlését a piarista főgimnázium dísztermében. Az alakuló közgyűlésre eljöttek Temesvárra Betegh Miklós, a Katolikus Népszövetség elnöke, Karácsonyi János címzetes püspök, Szilágyi M. Dózsa, a Katolikus Népszövetség igazgatója, Imrik Gusztáv nagyváradi prelátnak, Inceédi-Jocksmann Ödön, Wild Endre dr. aradi minoritarendfőnök, Gyárfás Elemér és Jakabffy Elemér dr. központi intézőbizottsági tagok. A Katolikus Népszövetség központi bizottsága tegnap délután értekezletet tartott, melyen a mai alakuló közgyűlés előkészítésével foglalkozott. Azonkívül, mint értesülünk, a temesvári csoport elnökéül Novotny Károly bankigazgatót jelölték, azonkívül minden városrészes csoportjának külön elnökei lesznek.

Kártérítés és megváltási összeg jár a magyar telepeseknek Jakabffy Elemér dr. szerint

Temesvár, március 27.

A magyar telepesek szomorú végzetéről sok szó esett már ezsn a helyen. Saját verejtékükkel munkálhatóvá tett és sok nélkülözés esztendői alatt kifizetett földjeiket kisajátították. Mikor már minden fórumot megjártak kérvényeikkel és felebbezéseikkel, akkor szorongatottságukban a Népszövetséghez fordultak. A Népszövetség kimondta, hogy

kártérítésre

van igényük és erre huszonnyolc millió leit ítél meg. Ha ezt az összeget a kisajátított holdak számával elosztjuk, akkor egy holdra ezerszáznyolcvankét lei jut. Körülbelül egy-egy holdnak félelvéi hásonbéré ez mindössze. A telepesek és a Magyar Párt vezetői sokáig tanácsalank voltak, hogy a telepesek ezt a csekélyke kártérítést felvegyék-e. Végül is a Magyar Párt központi intézőbizottsága ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a telepeseknek a kártérítés kis összegét

felvenni tanácsolja.

Ennek hatása alatt a telepesek az egyes kerületükbeli adóhiyaloknál a kiutalt összegeket fel is vették.

Tudósítónk beszélt Jakabffy Elemér dr.-al, a Magyar Párt al-elnökével és a kisebbségi szakosztály vezetőjével, akitől megkérdezte, hogy a telepesek ügye ezzel befejeződött-e? Kérdésünkre ezt a választ kaptuk:

— **A magyar evangélikusok vezetőinek beiktatása.** Az ujonnan létesült magyar evangélikus szuperintendencia a vezetők választásának megejtése után most kezdi meg működését. Frint Lajos szuperintendens és Ambrózy Andor báró szuperintendenciái világi felügyelő ünnepélyes beiktatása április 3-án délelőtt, kilenc órakor lesz Aradon.

— **Ipariskolai növendékek műsoros estélye.** Oravicáról jelentik: A bozovicsi ipariskola harmincegy növendéke az oravicai színházban sikerült műsoros estélyt tartott. A növendékek szavaltak, Cucu karmester vezetésével kitünő betanulással előadtak több karéneket, végül pedig nagyszerű sikerrel bemutattak egy egyfelvonásos bohózatot. Az estén a 94. gyalogezred zenekara is közreműködött. A közönség minden szám után lelkesen tapsolt.

— **Tábornok és volt miniszter lovasági ügye.** Bukarestből jelentik: Florescu tábornok, volt hadügyi államtitkár provokálta Lapedatu volt pénzügyminisztert, akinek az Universulban megjelent nyilatkozatát magára sértőnek találta. A segédek megállapították, hogy Lapedatu nem sértette meg Florescut és ezzel az affért a lovasági szabályai szerint elintézték jelentették ki.

— A telepesek ügye még nincsen befejezve, legalább is annak anyagi része. Mikor a kisajátítás megtörtént, akkor a bíróság esetenként nyolcszázöt-ezerkétszáz leig terjedő megváltási összegeket állapított meg a kisajátított föld minden holdja után. Ettől

teljesen független

az, hogy a jogaikban magukat megrovíditva látott telepeseknek panaszára a Népszövetség huszonnyolc millió lei kártérítést szavazott meg. Maga Titulescu, aki ennek az összegnek frankban való kiszabásánál jelen volt, ezt szintén kártérítésnek mondja. Jogászok szerint ezt a kártérítést csak úgy lehet értelmezni, hogy ez a kisajátításnál bíróságilag megítélt megváltási összegben felül jár a telepeseknek. Hiszen az igazat megvallva, még a megváltás és kártérítés együttvéve sem ér fel azzal a veszteséggel, amely a magyar telepeseket és azok családjait a kisajátítás által érte. Az én felfogásom az, hogy a magyar telepeseknek a már felvett — Genfben megállapított — kártérítésen kívül a megítélt

megváltási ár is jár.

Eddig azonban a telepesek azt sem készpénzben, sem pedig állampapirokban nem kapták meg. A magyarság vezetői ebben az irányban hamarosan tenni készülnek valamit, hogy a telepeseket az őket megillető megváltási árhoz juttassák.

— **Elölép harminckét városi tisztviselő.** A városi tisztviselők közül legközelebb harmincketten magasabb fizetési osztályba lépnek elő. Irinyi Sándor tanácsnok és több kisebb javadalmazású tisztviselő lemondása folytán alkalom kínálkozik a tömeges előléptetésre. Tegnap a városházán Balta Koriolán dr. elnökből, Sagovici Sámuel dr. és Horia Kornél tagokból álló bizottság állította össze az előléptetésre kerülő városi tisztviselők névsorát. A lista végleges jóváhagyás céljából az alkalmas választmány elé kerül. Az előléptetések olyan mértékben történnek, ahogyan azt a költségvetés adatai megengedik. Az üresedésben levő magasabb állások betöltésére ezuttal nem kerül a sor.

— **Rendelkezési állományba helyezett tisztviselő.** A temesvári állami munkáshelyező hivatal vezetősége annak közlését kéri, hogy Plaza György volt tisztviselőjét rendelkezési állományba helyezték és így nincsen jogában ezen hivatal nevében bárminő funkciót végezni.

* **A FARMODONT fogkrém és szájjavító használatát megakadályozza a fogak romlását, üdíti a száját és fehériti a fogakat.**

MEGSZAVAZOTT TÖRVÉNY. Bukarestből táviratozzák: A kamara tegnap ülést tartott, amelyen szavazattal megszavazták a munkakamarákról szóló törvényjavaslatot.

— **Temesvári katonatisztek előléptetése.** A király Negréa Viktor alezredes, a temesvári hadkiegészítőparancsnokság vezetőjét ezredessé, Bordan Szilviusz ezredet, temesvári csendőparancsnokot tábornokká nevezte ki. Stefamescu Georg ezredes, az első temesvári tüzérbrigád parancsnoka április elsejével nyugalomba vonul.

* **Pátia kávéház az elite közönség találkozóhelye, ahol az elsőrangú Toll-jazzband játszik.**

— **Még mindig homály fedi a temesvári postalópást.** A háromszázhatvan ezer leias pénzeszsomog eltűnése ügyében megindított nyomozás még mindig nem járt eredménnyel. Vasilescu postafelügyelő tegnap hosszasan tárgyalt Bradescu Virgil vezetőügyész-szel, akivel ismertette a posta által bevezetett nyomozás eredményét. Bradescu főügyész utasította Gutu Atanás detektívönököt, hogy bünyügi szempontból vezesse be a nyomozást, mert a posta a maga részéről most már szabad kezet ad. Gutu megkezdte az összes józsefvárosi postaalkalmazottak kihallgatását. A rendőrség részéről az a vélemény alakult ki, hogy a háromszázhatvan ezer leias lopást semmi esetre sem a gyárvárosi postán, hanem a józsefvárosi pályaudvari postán követték el. Ebben az irányban folyik tovább a nyomozás, amely a tett elkövetése utáni ötödik napon nem sok eredménnyel kecsgetet.

* **Béautók, precíz javítóműhely, autók garagirozása, akkumulátor-töltés, autók vétele és eladása. Éjjeli szolgálat. Autóorient garage. Bemutca. Telefon 23-24 és 14-93.**

— **A munka szervezete Amerikában cimen Mardan Dion temesvári dohánygyári igazgató kedden, a hó 29-én délután hat órakor a műgyetem nagytermében előadást tart, amelyen vendégeket is szívesen látnak.**

— **Volt temesvári tiszt tábornoki ki-nevezése.** Bukarestből jelentik: Ófelsége Serb Miront, az országos esendőiskola parancsnokát, tábornokká léptette elő. Serb Miron neve nem ismeretlen a temesváriak előtt, a háború folyamán a temesvári hatvanegyes ezredben őrnagy volt és közkedveltségnek örvendett.

— **Megkondul a napidijasok lélekarangja.** Bukarestből táviratozzák: Tegnap délután minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a lakbérleti törvényjavaslatot délután a szenátus elé terjesztik. A kormány tagjai ezután a tisztviselői fizetések egységesítéséről szóló törvényjavaslatot foglalkoztak. Manoiescu pénzügyi államtitkár referálta a javaslatot és szükségesnek mondotta, hogy kivétel nélkül valamennyi napidijast boesássanak el. Petrovici közoktatásügyi miniszter a tanárok és tanítók fizetésének javítását kívánta. Több folyó ügy elintézése után a minisztertanács végetért.

* **Nikkel tárgyak és a legfinomabb acélárak, valamint lakásberendezéshez szükséges tárgyak és diszek legszebb kivitelben Scherter Ottónál Timisoara, Belváros**

— **Szigoru büntetés egy fascista-ellenes cikkért.** Rómából táviratozzák: Abesszinia fővárosában, Addis Ababában az egyik lap fascistaellenes cikket közölt, amiért az ottani olasz konzul illetékes helyen elégteltelt kért. Az abessziniai régens erre az említett lap szerkesztőjét állásától elmozdította és egy havi fogházra ítélte. A cikk szerzője a zsidó iskola tanítója volt, akit elfogtak, pénzbüntetésre ítélték, az iskolát pedig bezárták. A hatóság még további megtorlást alkalmazott, mert a szóbanforgó lapot el is kobozták és kötelezték, hogy legközelebbi számában a büntetésről szóló rendelkezést leközölje.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.35, Párisban 15.25

Temesvári magánárfolyamok 1927 március 27-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden penzben mellett három számjegy áll. Ezek közül az első áttalást jelent penzben, a második arabban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 795.00—797.00—800.00, dollár: 162.50—163.00—163.00, dinár: 2.89 külföldi, 2.84 belföldi, 2.84 effect, hollandi forint: 65.50—65.70—65.70, francia frank: 6.45—6.48—6.50, olasz lira: 7.50—7.52—7.60, cseh korona: 4.85—4.87—4.75, osztrák silling: 23.00—23.10—23.00, német márka: 38.90—39.00—39.00, magyar pengő: 28.60—28.70—28.70, svájci frank: 31.50—31.60—31.60.

Te-ményárak:

Buza 835, árpa 550, rozs 650, zab 550, tengeri 465 lei métermázsánként ab feladóállomás.

Angol pénzesoport tárgyal Bukarestben. Bukarestből táviratozzák: Tegnap egy angol pénzesoport megbízottai Bukarestbe érkeztek és tárgyalásokat kezdtek Averescu miniszterelnökkel, valamint Manolescu pénzügyi államtitkárral.

Nincs forradalom Albániában. Belgrádból jelentik: Bécsi lapoknak ama hírével szemben, hogy Albániában forradalom tört ki, hivatalos helyről cáfolatot adtak ki. Albániában változatlanul nyugalom van.

Elévült összeesküvés per. Bukarestből táviratozzák: A jassii hadbíróóság elévülés miatt megszüntette a Rakovszky szovjetkövet és Bujor volt képviselő ellen indított összeesküvés per.

Női és férfi szalmakalapok, fantásie kalapbortni, kalapszállag, sparterie, filcposztó, stb. dus választékban N. C. Daniel cégnél. Detail-eladás a gyárépületben: József-tér (Külli-tér) 12.

Magyar prédikáció a Gyárvárosban. A gyárvárosi római katolikus templomban ma délelőtt tizenegy órakor Szilágyi M. Dózsa premonstri kanonok magyar prédikációt tart.

Rottmann Károly és Társai R.-T. timisoarai rum- és likörgyár és cognacfőzde cégnek az országos iparpártolási törvény alapján vasuti küldeményeire 45 százalékos fuvarkedvezmény engedélyeztetett a román államvasutak összes vonalaira. Ezen kedvezmény folytán a jó hírnevű cég, amely minőség és árak tekintetében eddig is kiváló versenyképesnek mutatkozott, azon helyzetbe került, hogy vezekörét a legelőnyösebben kiszolgálhatja.

A Glória dalegylet kabaréestélye tegnap este a Michels-féle vendéglőben a legteljesebb siker jegyében folyt le. Két bohózat került színpadra többek között a nagyszámú közönség a szereplőket lelkesen ünnepelte. Az estélyen, amelyet a dalegylet egy-egy karéneke nyitott meg és fejezett be, megjelent Incedi-Jocksmann Ödön is, mint az Országos Dalosözvetség elnöke.

Magyar iskolák államsegélye iránt a közoktatásiügyi miniszterhez kell fordulni. Rádió ügyekben a Rádió-Technikához, Timisoara I., Szt. György-tér.

Élő gyerekujáság. Gara Ákos kolozsvári újságíró szombaton délután három órakor a színházban élő gyermekujáságot rendez. Az újság minden részét a vezércikkétől a hirdetésig timisoarai és más erdélyi újságírók írták és azokat pedig kis lánykák és fiúk mondják el. A színház tagjai közül Mayer Kató és Déry Jenő szerepelnek és a zenét zongorán Csányi Mátyás karnagy látja el. Kőrő Pál bevezető mesét mond, Gara Ákos pedig konferál. Szereplő gyermekek még jelentkezhetnek délutánonként hat órától kezdve a színház elsőemeleti zongoratermében.

Értesítés. A Belgo-Romana biztosító és viszontbiztosító R.-T., amelynek székhelye Bucuresti, Calea Victoriei 5, megszüntette a timisoarai kerületi igazgatóságot és ezzel kapcsolatosan átszervezte erdélyi és bánáti képviselőit, melyek a jövőben közvetlenül a bucaresti vezérigazgatóság alá tartoznak. A timisoarai képviselet a Raiffeisen banknál Piata Unirii (Domtér) 8 van elhelyezve. Telefon 11-55.

A vezérigazgatóság.

A Lloyd Tavernában délután 5 órai tea fényes esti műsorral.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Stark Adalbert, Gordan József, Frecot József, Gheorghe Demeter. Meghaltak: Radivoi György 29, özvegy Gadianszky Mária 69, Balázs Viktoria 2, özvegy Mehovits Mária 47, Magyar Katalin 41, Kurzhals Karolin 45, Majai Henrik 25, özvegy Menzer Johanna 68, özvegy Schubert Ágnes 92 éves korban. Házasságot kötöttek: Fridrich Róbert és Molnár Veronika, Nagy György és Mágori Erzsébet, Guttman Bertalan és Gordan Erzsébet, Fászkerti György és Schwarz Márta, Jelebeanu Mihály és Micalacean Mária, Robicek József és Griesbahr Julia.

A polgárság tüntető felvonulása amelyet mára terveztek, engedély hiányában elmarad

Temesvár, március 27.

Egy hete immár, hogy Temesvár városának csaknem egész polgársága megmozdult és erélyes akciót indított a túlmagasán megállapított adókvetések miatt. A mozgalom újabb fázisát jelentette az a hatalmas köldöttség, mely tegnap jelent meg Grofsorean Kornél dr. országgyűlési képviselő vezetésével Bogdan Antal dr. prefektus előtt, hogy tőle, mint a kormány temesi ekszponensétől,

intervenciót kérjen

a sorozatos jogtalanságok megszüntetése és orvoslása érdekében. A köldöttséget, melyben mintegy kétszázötvenen vettek részt, a prefektus a vármegyeháza nagytermében fogadta.

Grofsorean Kornél dr. rövid bevezető szavai után, melyekkel ismertette a köldöttség jövetelének célját, Kabos Armin hosszú beszédben ecsetelte azt az elkeseredést, melyet a most folyó adókvetések a polgárságban kiváltottak. Fantasztikusnak mondotta azokat az összegeket, melyeket úgy a házbérvédelem, mint a kereseti és jövedelmi adó kvetésénél megállapítanak. Kérte a prefektus intervencióját a pénzügyminiszternél, hogy

a jogtalanságok megszűnjenek.

Wiener Mór dr. a kispolgárok nevében szintén kérte a prefektus jóindulatu támogatását az adókvetések körül tapasztalt jogtalanságok megszüntetésére.

Bogdan Antal dr. prefektus válaszában biztosította a temesvári polgárságot, hogy a maga részéről mindent elkövet, hogy az adózás

— **Adományok a munkanélküliek segélyezésére.** A temesvári munkanélküliek felsegélyezésére újabban a következő adományok érkeztek be a Timisiana bankhoz: Marta Hermina, a Vöröskereszt egylet elnöknője 500 lei, Fülöpp Béla dr. volt szenátor 1000 lei, Ferch Mátyás kanonok 1000 lei, belvárosi katolikus egyházközség 4000 lei, Róth Dezső dr. ügyvéd 2000 lei, özvegy Kindlné 300 lei, Coca Sándor 100 lei, Bogma Miklósné, a magyar nőegylet elnöknője 500 lei, Polgár Emilia, a józsefvárosi zsidó nőegylet elnöknője 1000 lei. Az eddigi adományok végösszege 32.450 lei.

* Szüszné, a Lloyd-soron levő «Divatszalon» (nőiszalon) tulajdonosnője külföldi bevásárlási utjáról visszaérkezett és a legutolsó divatalkotásait hozta nőruhák, kabátok és kalapokban. Átalakításokat kalap, kabát, kosztüm és ruhákban a legújabb párisi és bécsi modellek szerint igen jutányosan vállal.

körül panaszok alapos vizsgálat tárgyává tétessenek. A prefektus még tudomására adta a köldöttségnek, hogy Cioban Aurél dr. szenátor táviratilag értesítette őt, miszerint Maniolescu államtitkára temesvári adópanaszok ügyében azok helyszíni megvizsgálását

megigérté.

Tornya Gyula dr. szenátor közölte, hogy ebben az ügyben eljárta a pénzügyminiszteriumban, ahol megígérték az ügy szigorú megvizsgálását. A bánági parlamenti csoport tagjai nevében Imbroane Miklós dr. táviratilag kérte Maniolescu államtitkárt, hogy az adó panaszok meghallgatására és tisztázására küldjön miniszteri kiküldöttet sürgősen Temesvárra, míg a Kispolgári Szövetség nevében Grofsorean Kornél dr. országgyűlési képviselő kereste meg táviratilag Maniolescu államtitkárt és ugyancsak miniszteri megbízott delegálását kérte Temesvárra.

A temesvári polgárság vasárnap nagy tiltakozó gyűlést és

felvonulást tervezett

a sérelmes adókvetések miatt. A rendőrség a gyűlést azonban nem engedélyezte és így az Eisenring a Gyárudvarban ma délelőtt tizkor tart rendkívüli közgyűlést, amelyen az összes temesvári érdekképviseletek is résztvesznek. A rendkívüli közgyűlés keretében az adókérdés is napirendre kerül. A temesvári érdekképviseletek különben az összes sérelmeket magában foglaló memorandumot készítettek, amelyet Tornya Gyula dr. szenátor a napokban nyújt át Maniolescunak.

— **Tiltakoznak Bukarest lakói.** Bukarestből táviratozzák: A lakók szövetsége tegnap a Dacia nagytermében gyűlést tartott, amely alkalmából táviratot intéztek Ferdinánd királyhoz, kérve a jelenlegi lakbérleti törvény érvényének egy évvel való meghosszabbítását. Ugyanakkor a Cudalbu-féle javaslat elvetését is kéremezték.

— **A józsefvárosi katolikusok ötödik kulturdélutánja** vasárnap délután öt órakor lesz a józsefvárosi római katolikus elemi fiúiskola előadási termében. Schiff Péter hírlapíró tart felolvasást a régi Józsefvárosról. Ezenkívül szavalt, ének, zongora és hegedűszámok, valamint egy német szindarab előadása egészítik ki a műsort. Belépődíj nincs, adományokat azonban iskolai célokra köszönettel fogadnak.

* Divatlapok és kézimunka folyóiratok Libronál. Telefon 23-37.

Művészet

Sirota Leó a világhírű orosz zongoraművész Freund Leó kamaratermében tartja ezidei zongoraestélyét hatalmas, eddig még nem hallott műsorzal 31-én esütörtökön. Jegyek Bánátnál.

Elhalasztott hangverseny. D'Artesi operaénekesnő Bogdan Antal dr. prefektus vednöksége alatt március huszonkilencedikére a Tiszti Kaszinó nagytermébe hirdetett hangversenyét április tizenhetedikére ugyancsak a Tiszti Kaszinó nagytermébe halasztották el. A huszonkilencedikére megváltott jegyek érvényben maradnak.

Urlatianu karnagy hangversenye. Tegnap este tartotta meg a Tiszti Kaszinóban az erdélyi és bánági hivatásos zenészek temesvári csoportja Beethoven emlékhangversenyét. A terem széksoraiban ott volt Temesvár zenei intelligenciája és az ünneplésből bőven kijutott Urlatianu Radu karnagnak, valamint a derék szimfonikusoknak. A hangverseny rendezője Urlatianu karnagy volt, akinek személyében a temesvári közönség felette képzett muzsikust ismert meg. A negyvenöttagú szimfonikus zenekar művészi adta vissza Beethoven gyászindulóját, valamint két szimfoniáját.

Színház

Műsor:

Vasárnap délután háromkor: Marica grófnő.

Vasárnap délután hatkor: Cirkuszhercegnő.

Vasárnap este félkilencor: Nem nő-sülök.

Hétfőn este félkilencor: Nem nő-sülök.

Sport

Bajnoki mérkőzések vasárnapja. A vasárnapi sportprogramot a bajnoki mérkőzések teszik élvezetessé. A Banatul pályán a Banatul játssza bajnoki mérkőzését a Kadimával míg a TMTE pályán a munkások játszanak a Ruppiddal. A Patria pályán a TAC küzd a Zs. S. E-vel. A második osztályban Kissoda—Pátria, Freidorf—Gyapjuipar, Unió—Hertha és Fortuna—Tricolor kerülnek egymással szembe bajnoki keretében. A Kinizsi szegedi vendégszereplése sikerrel járt és kemény küzdelem után 5:4-re verte a Bástyát, a magyar profiligá egyik legjobb együttesét. A Polytechnika ugyan csak kevés küzdelem után, Kolozsvárról verte testvéregyletét az Universitatot 4:3-ra. A TAC pénteken Aradon vendégszerepelt és 3:1-re vereséget szenvedett a Glóriától.

Hatezer méter magas repülőrekord. Stuttgartból jelentik: Klemm német pilóta új magassági rekordot teremtett. Husz lőerős gépével hatezer méter magasságra emelkedett.

Mozi

Műsor:

Belvárosi mozi: Vasárnap és hétfőn: A tulvilági ember.

Gyárvárosi mozi: Vasárnap: A fess főherceg. Hétfőn: Strogoff Mihály utazása I. rész.

Mehalal mozi: Vasárnap: Strogoff Mihály utazása I. és II. rész. Hétfőn: Nines előadás.

Szeplő

és májfolt ellen biztos és kitűnő hatású a

Keller-féle

szeplő-kenőcs és szeplő-viz

Kapható egyedül a készítőnél

Keller István
Vöröskereszt-gyógyszertárban,
Timisoara, Holló- és Hunyadi-ut sarkán

Kerékpár

Varrógép

Grammophon

Motor-kerékpár

legelőcsöbban **KATZKY**-nál Timisoara, Str. Merczy 10.

Kedvező fizetési feltételek.

Visszont eladóknak nagy engedmény.

Herr von Zerpén

A nap lement, sötétedni kezdett és Marianne újra feltette a kalapját. Van Tenius éppen azon gondolkodott, hogy a kocsis fedelét ne húzassa-e fel újra, amikor az erdőből lakott területre jutottak. Van Tenius észrevett egy urat, aki a kocsival szembe jött. Azon az oldalon közeledett, ahol Marianne ült. Van Tenius azonnal megismerte és észrevette, hogy az is megismerte őt, és most a hölgyet fikszirozza. Nem tehetett egyebet, minthogy Mariannet rögtön élénk beszélgetésbe vonja úgy, hogy a fejét elfordítani kényszerült. Ez azonban már keveset segíthetett, mert abban a pillanatban, hogy a kocsis elhaladt előtte, az az ur megállt, kopasz fejéről mélyen leemelte cilinderét és nevetett hozzá olyan ironikusan és győzelemittasan, hogy Van Teniusnak bizonyosra kellett vennie, hogy a hölgyet is felismerte. Leugrott a kocsi körül, odakiáltott a kocsisnak, merre hajtson, a kocsis ernyőjéről a botját levette és az uton nyugodtan visszafordult.

Az ur még mindig ott állt, ahol köszöntötte a nőt. Van Tenius elhatározásra igyekezett jutni. Nem jutott azonban észébe semmi, csak annyit tudott biztosan, hogy a néma fenyegetés elől ki nem térhet, szembe kell vele mennie. Az a férfi, aki alig száz lépésre előtte várakozott és vékony pálcikájával idegesen porolgatta nadrágját, Herr von Zerpén volt. Berlin minden társaságában ismeretes, fel a legismertebb milliomosokig és a sportbeli nábobokig. Mindenütt tudták, ahol csak fogadták ezt a Zerpént, hogy az előléte nem aggálytalan. De senki sem akart elsőnek fellépni a közvélemény ellen, amely, ezt a szép, szeretetreméltó, tehetséges és jókedélyű Herr von Zerpént mindamelllett is türe. Mert nem is tudott senki semmi bizonyosat.

Hogy ez az ur Berlinben zurnalisztikailag tevékenykedett, az, ha nem is adott neki címet, de némi állást legalább. A cikkeit soha senki se látta, de el volt terjedve róla, hogy igen tekintélyes lapok mun-

katársa és a szerkesztők az ellen sohasem tiltakoztak. Nem volt még negyven éves, szépen zongorázott, mindig a legfrissebb bécsi valcerket, ha a fiatal lányok megkérték rá, de adott egy kis Wagnert is, kevés technikával és szenvedélyes beleérzéssel. Asztalnál mindig központja volt a társaságnak. Victor Hugo? Herr von Zerpén járt nála Jerseyben, Párisban és Svájcban! Bismarck? A legerősebb és legelmebbébb mondásait, melyek bizonyára csak a legszűkebb körben eshettek. Zerpén referálni tudta. És van Tenius is csak ma déltől kezdve tudta, hogy ez a Herr von Zerpén a legkíméletlenebb csirkefogó.

— Jó estét, kedves ügyvéd ur. Nagyon szép idő a kocsihozhoz. Nem is tudtam, hogy olyan intímen van Ossendorffékkal. A nyomorék órnagyot bizonyára jól betakarta az ő örök fekete takarójá-

Humoros utilevelek

Párisi levél

Kedves Szerkesztő ur!

Bizonyára az éjjeli látványosságok hatása alatt, igen nyughatatlan éjszakám, azaz hajnalom volt és már reggeledett, amidőn álomba merültem. De csakhamar megzavarta az erősen bemosolygó nap reggeli álmomat, úgy, hogy vágyaim még álmomban is légvárak maradtak csalfa képzeletem arany sugarakkal beragyogott szárnyain.

Éberségemben kerestem tehát kárpótlást és elhatároztam, hogy a mai napon alaposan kiveszem részem a Páris nyújtotta gyönyörökből és annyit fogok élvezni, amennyit csak elbir a szemem.

Gyalog kezdtem meg mai tervtelen bolyongásomat, kilépve a boulevardok legelőkelőbbjére, a Bvd. des Italiens-re, amely a legforgalmasabb és a legszebb üzletekkel, főleg sok ékszerkereskedéssel ékeskedik.

A harminc méter széles belső boulevardok, amelyek 4300 méterre futnak egymásba a Bastille-térig és különösen délután négy órától olyan közlekedést bonyolítanak le, amelyről képzeletet sem fogalmazhatunk, a gyorsaság pedig fel nem fogható. — csak a sarki rendőr által. Mint Páris legtöbb utcája, fával van kövezve, a közepén biztonsági helyekkel és a szabad autókolonokkal, amelyek előtt jönnek, mögöttük pedig mennek nagy iramban — nevetni fog — a járművek.

Legelőbb szembeötletszerűen a közelben levő 43 méter magas Vendome oszlopot néztem meg, amelyhez felállítólóg 1200 osztrák és orosz ágyu adta anyagát és melynek tetején Napoleon diszlik

val, mert nem láttam Önökkel.

— Csak agyonütni ezt a kutyát! Ez a gondolat suhant át Van Tenius agyán.

Igy indul az a regény, amely a Repriz első számában veszi kezdetét. Az újabb évtizedek egyik legérdekesebb és legértékesebb regényműve ez, amely mélyen belevilágít abba a közéleti erköcsi piszokba, amely az európai társaság fényes felszíné alatt erjed. Van Tenius ott azon a helyen le is üti ezt a Herr von Zerpént „az erő jogán.” Az arisztokratikus életet, a nitzschei morált viszi diadalra.

Folytatásos mellékletként adja ezt a regényt a Repriz, úgy szedve, hogy könyvalakban is bekötethető. Ennek a könyvnek a bolti ára egymaga többet tesz ki, mint a folyóirat előfizetési díja. A Repriz előfizethető Temesvárott Szentgyörgy-tér négy szám alatt.

római császárként. Az oszlopon csigaalakban felkuszó bronzok pedig az osztrák és orosz háborúk történetét relieferálják.

Ezután a „Palais Royal“-t kerestem fel, amely ugyan Párisnak történelmileg egyik legfontosabb épülete, de miután nem keresi bennem senkise a történetet, hát még azt sem jegyzem fel, amit róla tudnom kellene. Hanem egyszerűen intézem el, amikor a bekezdésben mondotthoz hozzáteszem, hogy „tudvalevőleg” és így most kedves olvasóimnak is mindent kell már tudniók.

Mint specialitást azonban fel- említem, hogy a palota kertjében egy kis ágyu van felállítva, amely pont délben, a nap behatása alatt elsül, de ha a nap nem süt, felsül.

A francia Renaissance remekének a „Hotel de Ville“-nek, böcsületes nevén városházának, a megtekintése következett most, amelynek frontját cca 200 kő, vas és aranyozott szobor disziti. Pazar szalonjaiban (a diszterem 50 m. hosszú) a francia festészetet lehet tanulmányozni. Csak a velem írásban való megtekintése egy fél órát venne igénybe és így megint csak egy specialitás felemlítésére szorítkozom. Ez egy 3 méter magas váza, vörös és zöld uraljazzpízból, amely III. Sándor cár ajándéka. Fontos tudnivaló azonban az is, hogy e városháza egyik melléképületében városi hivatalok is vannak.

A franciák legnagyobb mesterének, Rodin-nak immár önálló múzeumába hajtattam ezután, de miután azt az ottlevő felírás szerint csak ebédután szabad megtekinteni, hát előbb hamar ebédelnem

kellett, amit a névén kívül egy igen étvágygerjesztő vendéglőben, a „Trois soeurs“-ben (magyarul: három szőr) végeztem el.

A Musée Rodin udvarának közepén a mesternek leghíresebb alkotása, a „Le Penseur“ nagy bronzmáve fogadott, nem éppen fényesen, mert már nagyon patinás. Az első épületben Rodin művei állanak áttekinthetően gipszöntésben, míg a hátsó épületben eredeti, sőt nagyon eredeti művei vannak elraktározva. Specialitása a főteremben álló örökszép „Csók“ csoport. Amit a mester különben is különösen a csókban művelt, az igazán méltó a tanulmányozásra és sokszorosításra.

A legideálisabb hangulatban hagytam el tehát e helyet hamarosan kipróbálni óhajtott vázlataimat biztos helyre rejtve.

Be kellett fejeznem külső séfátomat, mert kedd lévén éppen operánapom volt. (mert hétfőn, szerdán és pénteken régi szokás szerint az opera első helyein csak estélyruhában lehet megjelenni) és így előbb megegyeszer — immár franciaul — ebédhez kellett ülnöm.

Érdekes, hogy a párisi éttermekben, ahol a reggelit 11—2, az ebédet 6½—9 és a vacsorát 12—1½ óra között szervirozzák, csodálatosképpen a közbeeső időben kivétel nélkül kizárólag csak hideg ételeket szolgálnak fel. Elsőrangú vendéglőkben csak étlap szerint lehet étkezni és itt egy a la carte körül belül 50 franc, míg egyebütt a menürendszer 6—30 franc-ig váltja fel egymást.

Az operába való menetelem előtt időszerűnek vélem felemlíteni, hogy Párisnak több mint husz nagy színháza van, de ezeket nem akarom mind felszámolni, csak azt jegyzem meg, hogy nyáron csak az opera, meg Theatre-Francais dolgoznak.

A nagy színházakat rengeteg téli és nyári mulató tehermentesíti, amelyekből azokat, amelyek nyáron is nyitva vannak, Theatre Variété-nek hívják. A még nem említett kabarék majdnem mind a Montmartren szórakoztatják el az idegenek pénzét.

Országos tenyészállatvásár és gépkiallítás Budapestén.

Félláru utazás és félláru vizum március 13-tól április 6-ig.

Igazolványok kaphatók a 'BIRDEV' menetjegyirodában

ÉRCKOPORSÓK

érbetéteteket, sirkereszteteket minden kivételben, nagyságban és színben állandóan raktáron tartunk, mélyen leszállított árak mellett.

Érckoporsók:

1. Egy diszléccel . . . . . Lei 3850.—
2. Két diszléccel . . . . . " 4100.—
3. Három diszléccel 4 füllel " 4350.—
4. Három diszléccel, 6 füllel, középdiszszel . . . . . " 4800.—
5. Négy diszléccel, 6 füllel, közép- és sarokdiszszel . . . . . " 5300.—
6. Pálma- és magasdiszszel . . . . . " 7250.—
7. Koszoru és magasdiszszel . . . . . " 7850.—
8. Hat oroszánfejdiszszel . . . . . " 80.0.—
9. Négy angyaldisszel . . . . . " 8400.—
10. Hat angyal- és koszorudisszel . . . . . " 9000.—

KOHN és SCHWAB

érckoporsó- és bádógáru-üzem

Timișoara, V, Str. Pop-Răfegauul 10 (300) (Anheuer-u.) Telefon 9-47.

Figyelem!

A lei javulása folytán árain a mai naptól kezdve:

Női házi harisnya . . . . . L 29.—	Férfi harisnya . . . . . L 19.—
Női moussoline harisnya . . . . . " 45.—	" " divat . . . . . " 35.—
Női flor harisnya . . . . . " 82.—	" " flor . . . . . " 72.—
Női cerna flor harisnya . . . . . " 105.—	Férfiing 2 gallerral . . . . . " 240.—
Gyermekharisnya és szokorli lei 16.—	" " " pupl'n mell " 350.—
tól felfelé. Kötőt mellények, puloverek,	" " " egész fin. pupl'n " 480.—
bécsi bőr kizításkák és sok más cikk	Férfi alsónadrág színes . . . . . " 110.—
25%-al olcsóbbak lettek.	" " kupper . . . . . " 150.—
	Férfi fehérenmü mérték után is készül.

Harisnyaforrás REEBERGER, Temesvár-Belváros, Szentgyörgy-tér

Boiangeria Bănătăna

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhat k Frații Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reisz mosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyár-város, Duschnitz mellett. 227

A legkiválóbb
Perlessgloss-
APRETURA,
TALPPOLITUR,

valamint minden
cipész iparhoz
szükséges vegyi
termékek a

'MERCUR'
készítmények.

Gyártja:

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.

Kapható minden jobb bőrüzletben.

Butoraima: minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is.

Sehol nem létező árak

Egyszerű és finom mübutorok, konyhák, leányszobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül.

UNGOR mübutorasztalos,

II., Fő-utca 33-35. Telefon 10-71

II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Huszonegyedik fejezet

melyben Morgó uraimék atlétikai versenyen vesznek részt, de végül csufosan megfutamodnak.

Mindezek dacára ellenben a ben-szülött párisi a mozit kulti-válja és váltattja magát általa. Hát utóvégre a Pathé, a Gaumont, vagy az Adeline lepedőjén mulatni sem utolsó dolog!

Az esti színházi pénztáraknál váltott jegyek nem bizonyos helyre szólnak, de miután a felpénzzel előre megváltott székek „ocupat” szóval mind jelezve vannak, a többiek közül választhatasz úgy, hogy aki elébb jön, elébb örül a jó helyének. Ennek dacára a jegyszédőnk azért mégis megmutatják neked a szabadon választható helyedet, vagy ha már segédkezése nélkül helyet foglaltál, úgy ezen tényt jön konstatálni, mert nekik azért egy frank borraival jár.

Ilyen hosszú diskurzus után mégis csak eljutottam az operába, ahol váratlanul kitűnő előadásban hallgattam végig a „Tannhäuser” előadását, amelyen meglátszott, hogy a franciák — meglehet, hogy csak a német operában — már beengedékenységet gyakorolnak a német művészettel szemben.

A tenorista Franz volt, tehát csak névleg, félig franc-ia, míg a karmester ugyan Francois volt, de Ruhlmannak is hívták.

Az előadás fél 1-ig tartott, de végig kellett maradni, mert „Tannhäuser” énekével annyira tenorizált mindenkit, hogy nem bírták ott hagyni.

Kijövet éppen azon gondolkoztam, hogy mit is lehetne a megkezdett éjszakával csinálni, amikor egy ur a „Moulin bleu” vizitkártyáját nyomja a kezembe, amelyen a címen kívül csak e két szó állt: „Total nu!” ami magyarul paradicsomot jelent.

Apereu, hogy a kései idő folytán hamar elhatároztam, hogy egyszememet megreszkírozom, hisz kettő ugyis még megmarad — és elme-gyere egy nuditéára.

Az előadásnak — talán nem is sajnós — már vége volt, de az évá-kat még lehetett látni. Mint az anya, olyan szüsz meztelenen mutatkoztak, de azért a hogysis-mondjákot, az averszet, az elülső frontot, nem lehetett látni, mert nagyban folyt a tánc és a táncos mindig elől volt. Nem mintha aversiom volna ilyesmi iránt, de az már nem volt szép és hamar ott-hagytam a malmot — amely bizo-nyára már sokakat felörölt, — mert egy ilyen helyen, ahol még engem is el lehet rontani, nem ma-radhattam.

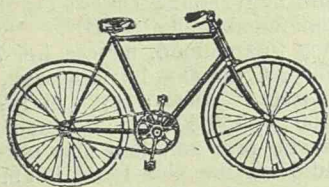
Szaladtam haza, árkon, bokron át, közben Jeandarcokba is botolva és örültem, amikor hazaérve szégyenemet párnáimba ölelhettem.

Bonne nu itt!

Jean d'or.

Négy vezető márka:

Waffenrad (Steyer)
Puch
Naumann
Dürkopp

állandó nagy raktár eredeti gyári áron

BALASSA ADOLF

Timișoara, IV. Uri-utca 4/a
Az állomás közelében. (356)

Kozmetikai gyógyintézet

III, Piața Asanesti (József-tér) 8. sz.

Kiváló szakorvos vezetésével speciális párisi technikával, vállalja minden szépség- és bőrhibák eredményes eltávolítását. Hajhulláskezelés. Fogó- és húzókurák. Különleges szépség-ápolás és ránckezelés. — Legkiválóbb szépségápolási szerek egyedárúsítása.

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon
Elsőrendű étterem! Mérsékelt árak!

„RENAULT”
Pneu „MICHELI” Stock

automobilok
képviselői

TICHY VILMOS
autógarázs

BERAUTOK!

TIMIȘOARA I.
Piața Unirei (Dom-tér) 8
Telefon: 784.

Messziről

látszik az arcán,

Hogy

Palma

van a sarkán.

ur, — ezt csak ürügyül mondják most, mert attól félnek, hogy ha mi is részt veszünk a versenyben, akkor legyőzzük a többieket.

Végül az egyik rendező így szólt:

— Tegyük az egyszer kivételt és engedjük meg az uraknak a versenyt.

Erre a többi rendező is belenyugodott és Morgó uram és Muncurkó ott állottak a sorban a többi versenyzővel. Mikor aztán fölhangzott a jeltadó füttyszó, minden versenyző nekilátott a futásnak. Morgó uram és Muncurkó csakhamar az elsők voltak. Már a pálya közepén futottak, mikor egyszerre kutyaugatás hallatszott:

— Vau, vau, vau!

— Mordizomadta, — gondolta magában Morgó nemzetes uram, — ez ugyanolyan ugatás, mint minő a medvevadászok idején szokta felverni az erdőt.

De azért rendületlenül tovább futottak. Amde a kutyaugatás még dühösebben hangzott:

— Vau, vau, vauuuuu...

Ugyanakkor a közönség részéről ordítottak:

— Szorítsd! Ne hadd magad! Rajta! Rajta!

— Tyü, mordizomadta, — gondolta Morgó uram — ezek a lármázók még biztosan ránk uszítják a kutyaikat. És ahol kutya van, ott biztosan lesz vadász is. Disznóság, előbb drága belépti-díjat szednek, aztán vadászkutyákat és vadászokat hoznak ellenünk, nehogy elnyerjük az orruk elől a versenyt.

Morgó nemzetes uram — aztán odafor-dult Muncurkóhoz és így kiáltott feléje:

— Fuss, ahogy tudsz! Mentsed az életedet!

Nem is mondatta ezt magának kétszer. Morgó ur és fia megfordultak és egyenesen nekiszaladtak a kapunak és kifutottak rajta. Mikor már kint voltak, hallják ám, hogy valaki harsányan nevet. Visszanéztek és látták, hogy a sporttelep kerítésén ott ül Furfangi Fülöp, a róka és az hahotázik.

— No, Mackó nemzetes ur, — kiáltott a ravasz róka röhögve, — maguk nyerték meg a versenyt, mert jobban futottak, mint a kutya és a vadászok.

És a gazfickó abban a percben gunyosan kezdett kutya módra ugatni. Morgó Mackó nemzetes uram most már látta, hogy mitől ijedt meg. Dühösen megfenyegette a rókát:

— Gyerünk vissza és fussunk tovább, — mondotta Muncurkó.

— Nem megyek, mert most már azok odabent is kinevetnének, amiért a rókától így hagytuk magunkat be-esapni.

Morgó Mackó az egész uton hazafelé azt hajtogatta, hogy kiporolja ő még egyszer a róka bundáját, de akkor, amikor a róka is benne lesz.

— Pedig bizonyos, — mondotta végül, — hogy a versenyfutásban én lettem volna az első, te Muncurkó pedig a második.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Megismerkednék oly intelligens urleánnyal vidékről is, ki némi készpénz hozománnyal rendelkezik, házas-ság céljából. Leveleket „29 éves” jellegre a kiadóba. (448)

Alkalmazás

Férfi és női modelleket keresünk. Jelentkezni lehet este 7-8 óra között a Művészklubban Gyárvaros, Andrásy-ut 4. II. em.

Sürgősen keresek ügyes háziállót, esetleg olyant, aki otthon dolgozik. Címeket „Prima munka” jellegre a kiadóba kérek.

Állandó megélhetést találhatnak egyszerűsorsú férfiak, nők, felnőtt gyermekek. Napi jövedelem: 150-200 lei. Tudakozódni lehet Korona szálloda portáánál vasárnap és hétfőn délelőtt 9-től 11 óráig. (462)

Lakás

Elegánsan butorozott szoba április elsejére kiadó. Címeket „Csendes lakó 2000” jellegre a kiadóba kérek.

Lakótársóknak keresek leányt vagy asszonyt teljes ellátással. Erzsébetváros, Korona-u 3 fld. jobbra.

Belváros, Mercy-utca 3. szám alatt egy raktárnak mint irodának alkalmas földszinti és pincehelyiségek kiadók. Bővebbet a háztulajdonosnál. (459)

Adás-vétel

10-12 éves leány részére jó állapotban levő tavaszi kabát eladó. Erzsébetváros, Korona-utca 13. földsz. balra 2-ik ajtó.

Gyárvarosban villamos megálló mellett kis sarokház kerttel és beköltözhető lakással olcsón eladó. Cím a kiadóban. (449)

Egy szép házhely eladó Mehala és Rónac között. Érdeklődni lehet Fix Fülöpnél, Mehala, Str. Munteniei 9. (457)

2 házhely, 240 $\square$ öi Kardos-telepen eladó. Érdeklődni lehet Erzsébetváros, Dózsa utca 6. ajtó 7. Ferenczynél. (456)

Élelmiszerüzlet alkalmi vétel sürgősen eladó. Érdeklődni Krausz sütődében Józsefváros, Horváth Boldizsár-u. 4. (463)

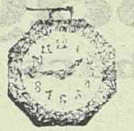
Különféle

Fordsontraktor ekével kitűnő állapotban olcsón, kedvező feltételekkel kapható Friedrich Testvérek Timișoara. (399)

Pénzkölcsön: Kisebb tételekben kapható. Cím szíveséghől a kiadóban. (458)

Hegesztünk elektromosan minden méretű repedt, törött géprészt, motorfejeket tengelyeket stb. teljes garancia mellett. Friedrich Testvérek gépgyára Timișoara. (329)

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés
TIMIȘOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Óra-
javítás
bizalmi kérdés.
Legmegbíz-
hatóbb munkát végez

Gács Ferenc órás

TIMIȘOARA, Erzsébetváros, Király-l. 12

Május, esetleg augusztus 1-re

modern 3-4 szobás lakást keresek

lehetőleg a József- vagy Erzsébetvárosban.

Cimem a kiadóban megtudható.

Mindenes szakácsnő

jó fizetéssel április 1-re felvétetik

Erőd-u. 12. II.

A legújabb
szalma kalapmodellek
nagy választékban megérkeztek.
Kirschner Kornélia
Józsefváros, Bonnaz-utca 12/a
Kalapátalakítások gyorsan és olcsón
eszközöltetnek.

Schreyer butorgyár

Erzsébetváros, Kazincy-utca 23.
Legizlésebb butorokat és üzlet-
berendezéseket készítenek.

Állandó nagy raktár.

Modern keretezések

művészi kivitelben

Porcellánok

Kristályok

Háztartási cikkek

BARUCH üvegudvar

TIMIȘOARA

Alapított 1857

Alapított 1857

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcái szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000-70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berliini-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

Hajtoszajak

„Két cipész” és

„Renner”-jeggyű

Grossmaan
Sándor

2-5% 410-

6-10 „ 425-

11-15 „ 440-

16-24 „ 475-

Timșoara II., Piața Eraian

I Kívágni és eltenni I

Irodának

vagy üzemnek földszin-
ten különbejáratú

Két szoba

május 1-re kiadó

Józsefváros, Bulv. Carol 12.

Gyógyszerárban. Egy üveg ára 200 Lei

Timșoara III., Telekházter 1 és minden

sztionél:

minden vesztély nélkül. Kapható a ké-

szon makacs esetekben megismételhető

terület, adagolása vesztélytelen, na-

mit sokan meggyőződtek. Sokáig el-

készítetben, melynek biztos hátsóitól

mentetedenül tökéremeg, hanem

tartása állandóan a

feltűnés és kollikában

Ne vájon addig, míg a jószág

akar nyugodtan aludni???

Gazdvarom

usjonság

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

Defiator

MOZI

Belvárosi mozi: vasárnap és hétfő, (március 27. és 28.)
Gyárvarosi mozi: szerda és csütörtök (március 30. és 31.)
Mehalai mozi: szombat (április 2.)

A TULSÓ PARTRÓL

Fred Neluis hasonnevü regénye után.

Egy, a világháboruban eltűnt százados tragédiája, ki 8 évvel a békekötés után hazatérve, feleségét mint legjobb barátjának és bajtársának hitvesét találja.

A főszerepekben:

PAUL WEGENER és OLGA TSCHECHOWA

Monopol: Dorian-film Oradea-Mare

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap d. u. 3 órakor is.

Garantált, megbízható,
olcsó és jó munkát végez

GRANATIR TRAIAN

műkelme-, gőzfestőde
és vegytisztító-intézete

Erzsébetváros, Király-utca 101.

Elvállalom minden e szakmába vágó férfi és nőiruhák festését, vegytisztítását.

340

HELICON-nyomda, Timișoara

Linoleum

H A A S

L I P Ó T

TIMIȘOARA I. Lloyd-sor TELEFON 10-31

A legnagyobb linoleum-, szőnyegkülönlegességi és gummiáru szaküzlet Romániában. - Gyári fölerakat.

FIÓKOK: CLUJ, ORADEA-MARE.

Szerke a világon 43 fiók.

Tavaszi ajánlat.

VIASZOSVÁSZON: 78 cm. széles, Lei 90-, 100 cm. széles, Lei 115-, 115 cm. széles, Lei 135-. Butor beruházásához bőrvászon már 95 leitől.

LINOLEUMOK: 60 cm. széles, métere Lei 120-, 90 cm. széles, Lei 175-, 100 cm. széles, Lei 200-, 200 cm. széles linoleum négyzetméterenként Lei 192-, 200 cm. széles, átöntött inlaid linoleum négyzetméterenként Lei 300-

FUTÓSZŐNYEGEK: 65 cm. széles, két oldalon használható, métere Lei 78-, 90 cm. széles, két oldalon használható, Lei 120-, Cocos I-a minőségű, métere Lei 175-, 200/300 cm. Smyrna utánzat ebédlőszőnyeg, Lei 1675-, Ebédlő velour szőnyeg, 200/300 cm., Lei 3500-, 150 300 cm. torontáli utánzatu ottomántakaró Lei 1150-. Legszébb perzsamintájú plusz ottomántakaró minden létező színben, Lei 2000-. Ebédlő asztalra plusz terítő Lei 990-. Ablakra való himzett függöny, amely három darabból áll, Lei 385-.

GUMMIKÖPÉNY: férfi és női, Lei 850-. Szövetkülsőjű, valódi angel gummirozással, Lei 1250-.

Haas Lipót

cégnek Temesvárt csupán fenti gyári fölerakata van, egyéb fiókja nincsen.

Ritka alkalom! Pénz- és helyhiány miatt Fejtűnő olcsó árak!

gazdag butorraktárunk

mélyen leszállított áron kerül eladásra. Vételkényszer nélkül mindenki meggyőződhetik erről

SCHUSZTER butorgyárában

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 14 (a hármas villamos végállomása). Telefon 11-91.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.